

Ústav romanistiky FF JU v Českých Budějovicích

Školitelský posudek na diplomovou práci

Název práce: **Kontrastivní analýza částic se spornou aktualizací funkcí v češtině a španělštině**
Autorka práce: **bc. Barbora Kubaláková**
Vedoucí práce: **doc. Mgr. Miroslava Aurová, Ph.D.**

Cílem předkládané diplomové práce je kontrastivní analýza modifikačních částic v češtině a španělštině. Vzhledem k tomu, že (i) prvky chápané českou lingvistikou jako částice netvoří ve španělském gramatickém systému samostatnou slovnědruhovou kategorii, (ii) repertoár těchto prvků se v obou jazycích značně odlišuje a (iii) i v rámci české lingvistiky není jejich zařazení jednoznačné, představuje toto velmi zajímavé téma určité obtíže pro koncepci kvalifikační práce jak v rovině teoretické, tak v rovině aplikační. Komplikovanosti tématu přispívá rovněž i problematičtější otázka tzv. sporné aktualizací funkce určitých částic.

S obtížemi v rovině teoreticko-koncepční se autorka vypořádala vhodně tak, že vede svůj výklad primárně z pohledu české lingvistiky. Představuje nejprve částice obecně, poté s ohledem na jejich možnou aktualizací funkci hovoří o aktuálním členění, pozici částic s ohledem na AČ a nakonec charakterizuje aktualizátory za účelem vytvoření referenčního bodu pro posouzení konkrétních výrazů v rámci jazykové analýzy. V tomto čerpá autorka z práce Štěpánkové (2014), autorky spjaté s malostranskou školou a metodologicky opřené o teorie FGP. Ovšem i tato kritéria kladou nároky na vyhodnocování konkrétních jazykových projevů, což opět činí téma této DP obtížným.

Autorka postupuje tak, že s oporou ve Štěpánkové vybírá takové potenciální aktualizátory, které podle zmíněné lingvistky mají aktualizací funkci spornou, tj. nesplňující všechna tři kritéria. Z této řady (viz tabulka na str. 29) volí diplomandka několik výrazů a podrobuje je analýze, přičemž pozoruje jejich použití v českých textech a zároveň v jejich překladech do španělštiny za pomoci paralelního korpusu InterCorp (příp. Treq). Směr analýzy vychází logicky z češtiny, autorka pak pozoruje, zda a jak je sémantika daných výrazů zohledněna v překladovém textu.

Každý prvek je nejprve popsán, jsou zváženy jeho dílčí sémanticko-pragmatické významy a následně jsou analyzována překladatelská řešení, na jejichž základě autorka vyslovuje závěry ohledně ekvivalentů modifikačních částic. Autorkou předložené analýzy jsou ukázkou dobré schopnosti aplikovat teoretické poznatky na jazykový vzorek. Barboře Kubalákové se daří identifikovat dílčí sémanticko-pragmatické významy pozorovaných výrazů, správně vyhodnocovat kontexty, v nichž jsou použity a díky nimž je ten který význam interpretován.

Zároveň autorka přesvědčivě argumentuje ohledně možné aktualizační funkce konkrétních modifikačních částic – s ohledem na tento krok analýzy objasnila kritéria pro vyhodnocování tohoto velmi obtížného aspektu hned v úvodu empirické části. Nutno ocenit, že autorka se snaží vytěžit jazykový vzorek co nejvíce, všímá si kolokátů, komentuje použité ekvivalenty významů těchto částic; výsledky pak shrnuje do grafů.

Závěr: Práce Barbory Kubalákové je přínosným příspěvkem kontrastivní lingvistiky. Autorka se tématu zhostila solidně teoreticky vybavená (viz široká bibliografie); z pozice školitelky mohu potvrdit její pečlivost, zodpovědnost a snahu o správné vyhodnocení vzorku. Méně zdařilou stránkou je však textem místy prosvítající neuspořádanost informací a některé ne zcela přesvědčivé závěry. Vynikající není ani jazyková stránka, formální úprava v některých částech by zasloužila ještě jednu revizi.

Nicméně domnívám se, že Barbora Kubaláková prokázala schopnost asimilovat odbornou literaturu, na jejím základě formulovat jasná kritéria analýzy, zvolit vhodný jazykový vzorek, vyhodnotit jej a vyslovit závěry. S uvážením značné obtížnosti tématu a vzhledem ke koncepčně dobrému uchopení práce s plnou zodpovědností tuto práci **doporučuji k obhajobě** a předběžně ji hodnotím známkou **velmi dobře** s tím, že výsledná známka bude stanovena na základě obhajoby.

V Českých Budějovicích, 8. června 2020.

.....
doc. Mgr. Miroslava Aurová, Ph.D.